

Radikala besparingar väntar i Skåne

Sjukhusen i Helsingborg och Ängelholm ska minska sin elektiva verksamhet med 70 respektive 40 procent. Och det är bara början på de radikala besparingar som väntar i Skåne de närmaste åren.

■ – Det är fullständigt orimligt. Det är ett stort hot mot patienterna och mot arbetsmiljön. Ska vi säga till patienterna att vi inte kan utföra någon elektiv operation de närmaste tre åren? säger Marie Wedin, ordförande i Nordvästra Skånes läkareförening.

Region Skåne har dragits med underskott sedan sammanslagningen 1999. Inför årets budget beslutade fullmäktigemöte att kostnaderna skulle minskas successivt med en miljard kronor, i år med 200 miljoner, år 2004 med 500 miljoner och år 2005 med ytterligare 300 miljoner, för att ha budgeten i balans 2005.

Nu har en första omgång sparförslag tagits fram av distriktsnämnderna. Bland annat beräknas Universitetssjukhuset i Lund behöva spara 70 miljoner på helårsbasis. Universitetssjukhuset MAS i Malmö föreslås spara 110 miljoner, vilket enligt sjukhusledningen får påtagliga konsekvenser för såväl patienter som medarbetare. Även prioriteringsgruppen 2 berörs.

Vården minskas drastiskt

I fredags beslutade Distriktsnämnden för Nordvästra Skåne att sjukhusen i Helsingborg och Ängelholm ska spara 80 respektive 35 miljoner kronor per år. Den planerade vården minskas drastiskt och omkring 200 jobb berörs.

Sjukhuscheferna har beskrivit de väntade effekterna: Den tunga vården ökar, endast högt prioriterade patienter kan tas emot, förslitningen på personalen ökar och förmodligen även sjukskrivningarna. Vårdköerna blir längre. Då väntelistan måste hållas högaktuell ökar den administrativa belastningen på läkarna.

Enligt lag är arbetsgivaren skyldig att vidta alla åtgärder som behövs för att förebygga ohälsa samt att analysera arbetsmiljökonsekvenserna av planerade förändringar och göra en åtgärdsplan. Inför beslutet krävde läkarföreningen detta av distriktsnämnden. Sjukvårdsdirektör Karin Rangin har svarat att det di-

»Besparingarna är ett hot både mot patienterna och mot arbetsmiljön«, säger Marie Wedin, ordförande i Nordvästra Skånes läkareförening.

FOTO: HANS PETERSSON

rekta arbetsmiljöansvaret ligger på sjukhusledningarna.

– Men när man kommer ner på de enskilda arbetsplatserna är det för sent. Arbetsmiljöanalysen måste göras innan beslut fattas, säger Marie Wedin.

Monica Björk, arbetsmiljöinspektör i Malmö:

– Egentligen kan jag tycka att distriktsnämnden inte borde ta ett sådant beslut om sjukhuscheferna anser att beslutet är förknippat med så stora arbetsmiljörisiker.

Chefer bör överväga sitt ansvar

Enligt Monica Björk ligger ansvaret på Hälso- och sjukvårdsnämnden, men kan delegeras ner. Men alla chefer på alla nivåer som inte anser sig ha resurser och befogenheter att skapa en god arbetsmiljö bör returnera sitt arbetsmiljöansvar uppåt i organisationen. Sjukhuscheferna bör alltså överväga om de kan behålla ansvaret.

– De ser riskerna. Nu måste de se hur de kan begränsa dem, säger Monica Björk.

Men mer är att vänta. De skånska distriktsnämndernas samlade första sparåtgärder ger bara 85 miljoner i år. Och eftersom priser gått upp och skatteintäkter minskat så måste nämnderna redan 19 maj presentera ytterligare besparingar på 400 miljoner. Och i höst inför nästa år ska sparförslag på ytterligare 500 miljoner tas fram, i princip allt inom vården.

De skånska läkarföreningarna har hävdade att planerna är orealistiska och har i stället drivit motsatsen, ökade statsbidrag med tre miljarder om tre år.

Elisabet Ohlin

elisabet.ohlin@lakartidningen.se

Sjukhusläkares hälsa studeras i fyra länder

■ Karolinska sjukhuset (KS) har initierat en stor studie om organisation och hälsa bland läkare på universitetssjukhus i fyra europeiska länder. Förutom Sverige deltar Norge, Island och Italien.

– Statistik från Statistiska centralbyrån, SCB, visar att läkare är den yrkesgrupp som är mest utsatt för arbetsrelaterade besvär till följd av stress och psykiska påfrestningar.

Det säger Ann Almegård, psykolog och ledare för såväl hela projektet som den svenska delen av det. Studien kommer bland annat göras i form av enkäter och i Sverige omfatta 900 läkare vid KS. Universitetssjukhus är enligt Ann Almegård särskilt intressanta i sammanhanget med tanke på den dubbla karriär som förväntas av läkarna på dessa sjukhus. Studien kommer att fokusera på kön, ålder, karriärvillkor och arbetsrelaterade stressreaktioner.

Ann Almegård säger att eftersom Sverige i många andra avseenden har legat långt fram i utvecklingen finns det anledning att misstänka att det kanske är så också i fråga om sjukskrivningar i allmänhet och bland läkare i synnerhet.

Just nu pågår likande studier också på andra svenska sjukhus som Ann Almegård hoppas kunna använda som jämförelse med universitetssjukhusen.

Studien ska pågå till 2007.

Sara Hedbäck

Ingen ansvarsfrihet i Stockholm

■ Majoriteten i den förra landstingsstyrelsen i Stockholms län fick inte ansvarsfrihet. Det beslutade landstingsfullmäktige 29 april.

Landstingsrevisorerna i Stockholm skriver att nettokostnaderna för nionde året i rad har överstigit de samlade intäkterna av skatter och statsbidrag. De senaste sex årens ackumulerade underskott är nästan 11,5 miljard. Utvecklingen är oförenlig med lagens grundläggande krav på god ekonomisk hushållning och balans, skriver revisorerna och kritiserar styrelsen för att inte ha tagit hänsyn till effekterna av den kommunala skatteutjämningen utan i stället låtit ett redan budgeterat underskott på 1,7 miljarder växa till drygt 4 miljarder 2002.

Även i Skåne avstyrker revisorerna ansvarsfrihet. Frågan ska behandlas i regionfullmäktige i juni. (LT)